

מסורת הש"ס

(א) נדרים ד' (ע"ב טו) כ"ח
(ב) [תוספתא ס"ה]
(ג) [ב"מ ס"ג] (ז) [תוספתא
ס"ד] (ח) [גמל ס"ג]
(ד) [ש"ס א] (ו) [גמל מנעם]
מ"ה רבא מ"ב מ"ג נחמן]
(ז) נ"י רש"י לא ה"ל ו"ה
(ח) [מ"ה ס"ג] (ט) [גמל]
לרבינו (י) [גמל ספק]
המורה דף ע"א.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הבא ברידה
ובו ו"ה פ"י רש"י ו"ה
במסורת דף ס"ג ע"ב: ד"ה
על מנת וכו' ו"ה ק"ל ע"ב
ע' הגנה דף ק"ד ע"ב פ"ה
נמוס:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה הכל וכו'
לקיים מנחה לא ה"ל א"ל
לכבוד ר"ב פ"י הלכה א"ת
מקובלת [ח] ל"ה א"ל
ל"ה מנחה ומנחה פלוגי
כלל גירושין:

מוסף רש"י

קונם עניי במשנה היום
אם אישן למחר. היום
שאינו היום אלא על
קונם על מנת אם אישן
למחר. דאם אישן היום למחר
לוקח על מה שצ"ל למחר
והיום י"ל. שמה אישן
למחר. דמאן אישן מיד
למחר אלא מקיים מנחה
ומנחה טורח ככל י"ל על
מה שצ"ל למחר. ויש
ואין חוששין שמה אישן
למחר. ולמחר מחייב
אשר שלא יאשן כ"י
שלא יאשן על מה שצ"ל
למחר. כמפליגה
בבב"ם. שאין כלל ל"ה
מנחה אלא לקיימה כמנחה
ממחר. והנה א"ת
בבב"ם ו"ה נ"ד. מתני
גמי דיקא. דמנחה ל"ה
יהודה בן מנחם.

תוספות ר"ד

לאחר מנחה: תיר הר"י
זה גיטך ע"מ שתשא
לפלוגי הר"י לו לא תשא
לו ולא לאחר לא
לו שמה יאמרו שנתחייב
נותני כמתנה זה לזה
ולאחר [לא תשא] דב"מ
לקימה לתנאה ואם תשא
לו לא תשא דמסוס
גזירה לא מפקינן לה
ואם נשאת לאחר תצא
דביא לקימה לתנאה
שדנין לא תקיים התנאי
ולא ה"ו ג"מ. ואמר
קונם עניי בסביה היום
אם אישן למחר אמר
רב יהודה א"ל אישן היום
שמה יאשן למחר למחר
עובר על נדרו למחר
דכו נחמן אמר יאשן היום
ואין חוששין שמה יאשן
למחר. עלה בדעתו לומר
דפלוגא דרב יהודה ורב
נחמן דפלוגי ב"ה שייב
נמי כה"ה זה גיטך ע"מ
שלא תשתי יין כל ל'
ויס א"ל כל ימי הדי
פלוגי דה"ה ו"ה ד"ה ה"ה
דה"ה אמר רב נחמן
ישן היום ואין חוששין
שמה יאשן למחר ה"ה כ"י

המגרש פרק תשיעי גיטין

פד.

עין משפט
גד מצוה

מסתברא בין א"ר אליעזר בין ארבעין בין דפסקה פסקה. פי' ומגרשה לעולם ואע"ג דלמאי דבעי למימר לרבי אליעזר או דלמא לא שנה משמע דבעי למימר דאין הגט חל אלא אותו היום כמו חוק מפלוני דלא חל אלא מעלתה מ"מ לישנא דפסקה משמע לגמרי והא דקאמר לקמן וק' (פ"ו) לעולם לאפוקי (ומדרבא אמר רב נחמן) לאו לאפוקי ממש אלא שפירא דשטרלא חסוקי מיומא דגן ועלמס שלא חטעה לומר שאינה מגורשת אלא אותו יום: **א"ר** א"ר נחמן ה"ק. וא"ת דמעיקרא לא אמר ק' וי"ל דמעיקרא סבר דאפקעי רבנן גירושין מינה ולכסוף חזר בו שאין נראה לו סברא דכשכיל משתא מועטת לו יפקיעו רבנן דקדושין: **ומגרשה** אומר ופקיים להגאיה. דהשתא לא שייך שמה יאמרו שמוינה נותנין כמתנה כיון דנישאת לאחר בימייהו.

הבא ברידה קיימא אגרושי. אע"ג דכיון שאינה יכולה לקיים מנחה (א) והואיל אשת איש לזה נשאת לו ועכו"ם מ"מ אינה יכולה לקיים מנחה ולעשה כלל גירושין לעולם לריבה נה. ומפיקא שמה יתקיים מנחה ומנשא גס לשני ע"י מימת הראשון או יגרשה וקשה (לרבי יהודה) והא דלא דמי דקיים ליה שיכולה לומר מאיס עלי וכיפיק ליה * ולפי פ"י רש"י ורבינו תם דלא כיפיקין ליה נישא ועוד קשוי דכיפיקין ליה לגרשה שהרי היא עליו כמאסר אשת איש ור"י מ"ל קאמר א"ו צדידה קיימא לאגרושי ופי' הוה מפרש צדידה דא"ר א"ר נחמן ופלוני דודאי אין צדידה שישאנה זה הוה אמי שפיר א"ן אין הלשון משמע ק' וי"ל כיון דמכל מקום יכול הצעל לדקומה לא צדידה קיימא לאגרושי: **על** מנת שתע"י דרביע אינו נה. כהשוכר את הפועלים כסופו (ב"מ דף נ"ז). גרסינן א"ס נתקיים התנאי הרי זה גט ואם לאו אינו גט ומימה ה"א"ך יכול לקיימו * וי"ל ע"י שם קשה להר"י ר' אלחנן דהוה לן למילף מנחמזי בני ג' ובני ר' זוטן שיכול לקיימו אצל היכא שלא יוכל לקיימו כי הכא הוה לן למימר דלף על ג' דמחזי בטל מעשה יאמרו כי היכי דילפינן צדקת ימנות חלילה (ויבטול דף ק"ו) דבעינן שיכול לעשות ע"י שליח וי"ל דהתם לא ילפינן אלא שהמטעה יכול לעשות ע"י שליח אצל מנאי אין לחוש אם לא יוכל לעשות ע"י שליח או אינו יכול לעשות כלל: **על** מנת שתע"י אפ"ו וי"ל א"בא ואב"ד א"ת קתני. יש ספרים שהגזירה נצדימה ע"מ שלא תבעלי לאבא ולאב"ד אין חוששין שמה תבעל להם משום דקשיא להו מאי דייק ויאלו לאבא ולאב"ד לא קמי אבא ולאב"ד מאן דכר שמייהו מיהו משום ק' אין נרץ להגיה דשפיר דייק מדקמי ע"מ שבעלי פלוגי משמע דוקא פלוגי דלא חשיב הפלגה דנדרים נמה שיש ק' איסור פניה אצל אבא ואב"ד כ"י **ומיטוק**

מאי קאמר. האי לא מינשא דקאמר לכל אדם: לא מינשא לו. כדמפרש שמה ואין לך עלו גדול מזה: ואם ניסא לאחר זה: ומשום ק' גזירה לא מפקינן לה. המנאי ובעל הגט: אע"ג אלא אמר רב נחמן הכי קאמר הרי זה גיטך ע"מ שפסקאי לפלוני הכי וו לא מינשא לו משום גזירה שמה יאמרו שנין נותנין כמתנה ואם ניסא לו לא תשא. שאין כלן איסור אלא השט לעו בעלמא: הא לאחר מינשא. והו גיטא הוילי ולא אמר ע"מ שלא מינשא אלא לפלוני אלא ע"מ שפסקאי לפלוני סוף קוף הא בעינא לקיימי מנחה: וכי סימא אפטר דימיגרשה. מן השני היום ולמחר מינשא לאותו פלוני לקיים מנחה: ולכא דפליגס עליה דרב יהודה קמדימס לה. דלא מינשא לתנא לא מיקיים: שמה יאשן לפטר. ונמנא שעבר על נדרו: ורב נחמן אמר יאשן היום. ולמחר יתקיים מנחה ולא יאשן: דאי בעי מכריז נפשיה כפלוסא. יקוב כשרי ממי דבין: **גזירה** קיימא לאגרושי. כמתנה: **מפליגה**. דוחה אותה לעברה דכרי הא"ל: **מנאי** נמי דיקא. כ"מ כהשוכר את הפועלים (דף נ"ז): **אפטר** דאכלה וקיא. ולכן תימא נפשיה מנאו קיים: **כלל** לאפ"ו כשר חויר. קתני כלל אמר ר' יהודה בן מנחם: כוה ג"ע. דקאמר ר' יהודה בן מנחם: **למעוטי** כשר חויר. דה"ק כוה ג"ע דאי אפטר לקיימו כלל תבעלי: **כשר** חויר. דה"ק כוה ג"ע דאי אפטר לעבור על דברי תורה אפטר לקיימו כחוקר ותתקף על שבערה: **שבעלי** גרסינן בני פלוני. ובני אב"ד ואב"ד גרסינן שלא תבעלי: **שבעלי**. בן צונת בין נשואין: אין חוששין שמה נבעלה להם. כוומר מותרת לינשא מיד ואין חוששין שמה תבעל להן ויבעל הגט אצל אמר לא ע"מ שלא תבעלי לפלוני אינו גט שמה תבעל לו דמיא דע"מ שלא תלכי לביה אב"ד לעולם: **ואילו** בני אבא ואב"ד **שבעלי** לא קפני. דניהו מנחה אלא לא הו מנחה: **לאבי** נישא כ"י. (משום דלדידה לר' יהודה בן מנחם אפ"ו לא יתקיים הכי זה גט אלא לרבא קשוי דהא אמרן אפ"ו רבי יהודה בן מנחם מודה בה: **אמר** לך רבא. לא מדיח לנשר חויר דאילו כשר חויר צדידה ובעל לאפטר ובעל לאפטר ובעל לאפטר דמשהחל ליה כמתנה ואם אינו רואה לעולה באיסור ישאנה ויבעל כה"ה אלא אבא ואב"ד צדידה קיימא: **לרבא** כלל. דקתני רבי יהודה בן מנחם: **לאבא** אבא ואב"ד. דהו נמי א"ס לקיימו: **כוה** למעוטי כשר חויר. דאפטר לקיימו הוא: ולאבי

מחחילתו תנאו קיים הא ש"א לו לקיימו כסופו תנאו בטל ש"מ: איבעיא להו ר"י ויבטל הגט למפרע וכי היכי דאמר

הוא דאבא ואב"ד נמי דאיהו עבדא איסורא אבא ואב"ד כ"י עבדי איסורא לרבא כלל לאתויי אבא ואב"ד כוה למעוטי כשר חויר

לאב"ד

הוא דאבא ואב"ד נמי דאיהו עבדא איסורא אבא ואב"ד כ"י עבדי איסורא לרבא כלל לאתויי אבא ואב"ד כוה למעוטי כשר חויר